

Bi. uvc
Nacionalni
M. N. M.
Biblioteka

MŪSU KELIAS

Lietuva
Tėvynė
mūsų...

LITHUANIAN NEWSPAPER „OUR WAY“ * AUTHORIZED BY EUCOM HQ, CIVIL AFFAIRS DIVISION

Nr. 37 (227) V metal

LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS, IŠEINĄS DUKART SAVAITĖJE

Dillingen/D., 1949 m. gegužės 11 d.

Aš atvykau iš laisvojo Lietuvos kampelio

Ministeris Br. K. Balutis aplankė britų zoną

Kai vienas trijų Pabaltijos ministerių Londone prieš porą metų mėgino susitarti su britų įstaugomis dėl savo tautiečių lankymo Vakarų Vokietijoje, britų administruojamoje zonoje, jis, po kai kurių žygių patyręs politinių D. Britanijos sluosnių pažiūrą ir sumanytą kelią, nuo savo sumanymo atsisakė. Anais laikais Londone, lygiai kaip ir eilėje kitų valstybių sostinių, su pagrįstu nerimu Lietuvos, Latvijos ir Estijos pasiuntinybėse buvo stebimi tarptautinės politikos raidos įvykiai, prieš mūsų ir daugelio geros valios žmonių norą nuriedėję iki besaikio patalkavimo raudonajam despotizmui. Pabaltijo valstybių atstovybės buvo atsidūrusios prieš gyvybinį klausimą — žūti ar būti. Dabartis liudija, kad krizė jau ne šiandieną įveikta, o tarptautiniai vėjelai intensyviau sklaido apgaulės miglas, iš rytų mėginusias aptemdyti vakariečių akis ir galvas.

OFICIALI TRIJŲ MINISTERIŲ VIEŠNAGĖ

Kai šiais metais ir vėl iškilo tremtinių lankymo britų zonoje klausimas, į jį buvo pažūrėta visiskai kitomis akimis. Didžiosios Britanijos užsienių reikalų ministerija ne tik pritarė trijų Pabaltijos pasiuntinių keliui, bet ir pasirūpino susisiekimo priemonėmis bei tinkama svečių globa.

Lietuvos, Latvijos ir Estijos nepaprasti pasiuntiniai ir įgalioti ministrai Londone Didžiosios Britanijos užsienių reikalų ministerijos instrukcijoje okupacinei britų administracijai Vokietijoje traktuojami kaip „labai svarbūs asmenys“, o oficialiuose raštuose jų lankymasis nusakomas kaip „Visit of Baltic Ministers to British Zone“.

Ministrai Bronius K. Balutis, Charlis Zarinis (Latvija) ir Augusta Torma (Estija) šį britų zonos vizitą pradėjo š. m. balandžio 21 ir baigė gegužės 2 dieną.

Visą lankymosi metų ministrai buvo laikomi okupacinės britų valdžios — CCG svečiais, o jais specialiai rūpinosi PW & DP Division sefo pav. Mr. S. Ault, pulk. lt. J. Cooke ir kiti aukšti zonos pareigūnai.

ATLANKYTA APIE 20 STOVYKLŲ

Aukštieji svečiai iš Londono atvyko per Olandiją. Balandžio 21 d. Herfordo gelež. stotyje, britų zonoje, juos pasitiko ir pasveikino okupacinės administracijos ir visų trijų Pabaltijos tautų atstovai.

Jau rytojau dieną ministrai Balutis, Zarinis ir Torma aplankė darbo ir sargybų dalinius Osnabrücke. Svečius stovykloje pasitiko pabaltiečių garbės sargyba, kariškas anglų, lietuvių, latvių ir estų vėliavų salutas ir anglų karininkai ir pabaltiečių ryšininkai. Apmokymo aikštėje svečiai priėmė dalinių parada, o po to kiekvienas su savais tautiečiais pasidalino mintimis atskiroje salėje.

Gen. L. Clay atsisveikino

VOKIETIJOS OKUPACIJA TURI TĖSTIS NUO 5 IKI 20 METŲ

Generolas Lucius D. Clay gegužės 4 dieną atsisveikino Grafenwoehr'e su savo kariuomene, priimdamas 11.000 karių parada. Generolas iš Vokietijos išvyks gegužės 15 dieną. Jis tikis susitarimu dėl Vokietijos, tačiau jos okupacija turinti tęstis nuo 5 iki 20 metų ar daugiau.

Apie save kalbėdamas jis pasakė, kad gegužės 15 dieną išvyks iš Vokietijos, Amerikoje įteiksias pasitraukimo pareiškimą, bus atleistas nuo birželio 1 dienos, o paskui eisias žvejoti. Jis neplanuojąs mests ir biznį, politiką ar rašyti knygą.

Generolas Clay pažymėjo, kad pagrindinio konflikto galima bus išvengti ir kad karas nėra neišvengiamas.

Min. Balutis uniformuotiems vyrams pabrėžė moralinių ginklų galimą ir skatino ugdyti drausmingumą, susiklausymą ir puoselėti gerą lietuvių vardą.

Entuziazmo ir pagarbos nuotaikomis išlydėtas ministeris Balutis be atvangos lanko visą eilę stovyklų. Grevenas, Bedburgas, Oldenburgas, Pinnebergas, Neustadtas, Lūbekas, Spakenbergas, Hamburgas, Fallingb. ostelis, Hannoveris, Blombergas, Detmoldas ir kit. — tai vis lankymo programoje surašyti vietovardžiai.

Visur mielas svečias nekantriai laukiamas, išklašomas ir su sąsara akyse išlydimas. Dažnoje stovykloje jis randa savo bičiulių ir pažįstamų iš Nepriklausomosios Lietuvos laikų.

KELIONĖS TIKSLAS

Savo kalbose min. Br. K. Balutis pabrėždavo, kad jis nepasiryžęs leisti į politinę analizę, nes „politinėms kalboms sakyti — ne vieta ir ne laikas“. Neatvykęs jis tremtinių iš „namų nevalios“ išvaduoti arba jiems dolerių ar markių paberti, tai nesąsąs jo keliu tikslas, nors, jei galėtų, ministeris kiekvienam tautiečiui dangaus kraštelį palenkė.

„Pas jus atvykau iš laisvos Lietuvos neokupuoto kampelio — iš Lietuvos pasiuntinybės Londone“, — pabrėždavo min. Balutis, pridurdamas, kad jau pats atvykimo faktas nėra blogas ženklas nei Lietuvai, nei lietuvių tautai, nei jam, nei mums.

Atvykimo tikslas, laisvos Lietuvos alstovo pareiškimu, yra trejopas: 1) kviešti tautiečius susiklausymo ir vienybės, laikantis šūkio „visi už vieną ir vienas už visus“, 2) perduoti senų ir naujų Anglijos lietuvių sveikinimus ir linkėjimus ir 3) pasimatyti su broliais lietuviams tremtyje, pasiguosti, kitas kita padrašinti ir pasisemti pastiprinimo tolesnei kovai dėl mūsų žemės laisvės.

Min. Br. K. Balutis itin akcentuodavo gero vardo ir vienybės išlaikymo svarbą.

„Geras vardas yra vienišasis ginklas, kuris mums dar liko. Jo — mūsų tautos ir mūsų žemės gero vardo — negali išplėsti ir žiauriai mūsų priešai, „savo jautriose kalbose pabrėždavo garbusis valstybės vyras, skatindamas neleisti šiam ginklui atbukti.“

Partinius ginčus ministeris siūlė atidėti ateičiai. „Kur bebūtume — nesibarkime, nesiskirstykime į grupes ir partijas. Galime turėti skirtingas nuomones ir pažiūras, bet kol esame užsieniuose, tremtyje, tarp mūsų gali būti ir turi būti vieta tik vienai partijai — lietuvių partijai. Visoms kitoms — kol esame tremtyje — turime paskelbti moratoriumą.“ „Mokėkime skirtingas spalvas suderinti, kaip vaivorykštėje. Tik tuomet galėsime laimėti, kai žygiuosime darniomis gretomis. Savo kalbas ministeris baigėdavo giliu įsitikinimu, kad lietuvių tauta savo sunkią ir daug aukų reikalaujančią kovą vainikuos didžiu laimėjimu, o išblaškė tautos vaikai ir vėl galės susitikti mieloje ir brongioje Lietuvoje.“

BUSIME VIENINGESNI

Pusantrios savaitės metui sudaryta programa buvo tokia „tiršta“, kad svečiai neturėjo progos nei atsikvėpti. O dar prisidėjo ir visa eilė antprograminų vizitų, kurie tempė dar labiau pagyvino.

Be kelių oficialių priėmimų, tenka paminėti nenumatytą iškilmingą vakarienę Lemge pas brigadierį Todd, PW and DP britų zonos viršininką, toliau arbatėlę pas p. L. Dymšą, kurioje dalyvavo visi trys ministrai ir keliasdešimt anglų ir lietuvių svečių, bendrą visų trijų tautybių pobūvį Berkenhofe, visą eilę mūsų ministerio pasitarimų su LTb britų zonos taryba, VLIKo ir Vykd. Tarybos atstovais, kurie su svečiais pasimatyti atskubėjo iš pietų į Detmoldą.

Poilsui skirta gegužės 1 diena bus pasiūlymai buvo, kaip matome, atmesti.

JAV KARINĖ PAJĖGA REMIA PRAMONĖ

Iš Vašingtono UP praneša, kad gynybos ministeris L. Johnson, kalbėdamas JAV prekybos Rumuose, pareiškė, jog J.A. Valstybės neturinties agresyvių tikslų ir kitas pasaulio tautos. Jis sako: „Kėsinimuisi į mūsų laisvę mes pasipriešinysime visu tuo, ką mes turime. Ir todėl mes remiame kariuomenę, laivyną ir aviaciją. Tik todėl mes turime rūpintis didelio masto tautine gynyba.“

JAV siekia išvengti karo, eliminuoti konflikto priežastis ir remian-

Europos Tarybos statusas be veto

BALSAVIMAS REMSIS BALSŲ DAUGUMA

Iš Londono pranešama, kad istorinis Europos parlamentas neturės veto teisės, kuri labai dažnai Sovietų Sąjungos naudojama J.Tautose, kuris sutrukdė taikos organizavimo darbą.

Europos Tarybos Parlamento Statutą sudaro 3.500 žodžių. Balsavimo sistema svarbiems klausimams priimti remias balsų dauguma. Parlamento chartą — statutą pasirašė šių kraštų užsienių reikalų ministrai: D. Britanijos, Prancūzijos, Belgijos, Olandijos ir Luksemburgo (Bruselio sąjungininkai) ir Norvegija, Švedija, Danija, Italija ir Irlandija, viso 10 valstybių.

vo taip pat nusavinta, ir ministeris Balutis, užuot pasilsėjęs po gausios ir labai varginančios programos, buvo pakviestas aplankyti Augustdorfo stovyklą. Kaleidoskopinį svečio įspūdžių ciklą britų zonoje čia papildė jo aplankyti girgždančių ir siūbuojančių barakų vaizdai. Iškilmingo posėdžio metu pareikštos laisvosios Lietuvos atstovo mintys, jo nuoširdumas, nepalaužiamas tikėjimas šviesia Lietuvos ateitimi ir tėviški paguodos žodžiai ir čia, kaip ir kitose lietuvių sveigose, ne vienas tautiečių išspaudė ašarą, o visą britų zonos lietuvių bendruomenę šis nepaprasto Lietuvos pasiuntinio ir įgalioto ministerio Br. K. Balučio didžios reikšmės žygis paskatino dar darnesniam darbui ir vieningesnei kovai dėl Lietuvos laisvės. J. Papiėnas

Atsisakyti nuo pakto - reiškia karą

PARAIŠKĖ DULLES SENATO UŽS. REIKALŲ KOMITETUI

JAV respublikonų atstovas J. F. Dulles Senato užsienių reikalų komitetui pareiškė, kad amerikiečių atsisakymas nuo Atlanto pakto šiuo metu, prie dabartinės politinės situacijos, galėtų iššaukti trečią pasaulinį karą.

Jis įrodinėjo, kad šiandien pasaulinė situacija yra iš pagrindų pasikeitusi nuo padėties prieš metus. Atsisakyma nuo pakto, Amerika turėtų keisti savo politiką, kuri savo ruožtu pakeistų kitų tautų politiką.

Respublikonai ypač remia Atlanto pakta, kuris buvo pasirašytas 10 Europos ir 2 Amerikos kraštų ir jau ratifikuotas Kanados ir Belgijos.

Dulles dar pabrėžė, kad Atlanto paktas visai nepažeidžia J. Tautų Chartos. Priešingai, jis papildo ją ir sumažina karo pavojų.

SOVIETAI SAVO POLITIKOS NEKEIČIA

Dulles palietė ir Berlyno blokados nuėmimą. Berlyno blokados nuėmimas reikią Sovietų metodų, bet, ne Sovietų tikslų pakeitimą. Jei Sovietų Sąjunga nuimtų blokada, tada gali būti susitarimo ženklų su Vakarais. Bet kol Sovietai neįrodoys darbais, tol žiūrime tik kaip į metodų pakeitimą, bet ne atsisakymą nuo tikslų.

PERSPEKTYVOS DĖL VOKIETIJOS

Kalbėdamas apie būsimą Paryžiaus 4 užsienių reikalų ministerių konferenciją, kuri įvyks gegužės 23 dieną, Dulles paminėjo, kad esamos

šios visa širdimi J.Tautos. „Mūsų militarinė galia yra remiama mūsų totalinės pramonės pajėgumo ir 147.000.000 lojalių amerikiečių.“ Kitas didžiausias konfliktas pareikalautų daug didesnio, masto ginklų gamybos, negu tai buvo per buvusius karus ir daug didesnių gamybos pastangų, negu kad iki šiol buvo.

Paktas arba po metų karas

Reuteris iš Vašingtono praneša, kad buv. JAV ambasadorius Vokietijoje p. Gerard išėjo Senatą pareiškdamas, kad jei Senatas neratifikuos Atlanto pakto, „vienerių metų būvyje mes jau kariuotume.“

„Atsisakymas nuo Atlanto pakto ratifikavimo ir Vakarų Europos apginklavimo reikštų karą, demokratijos galą ir rusiškų komunistų išviešpatavimą pasaulyje,“ pareiškė ambasadorius.

IRO DAVĖ 10,5 MILIJONŲ DOL. ŽYDAMS DP

UP iš Ženevos praneša, kad IRO paskelbė, jog ji sutikusi išmokėti žydų vyriausijai — AJDC 10.550.000 dolerių žydų DP gabenimo į Izraelį reikalams. Iki šių metų galo būsią išgabenta iki 120.000 žydų į Palestiną. Vienam žydai nugebenti į Izraelį bus išleista po 100 dolerių.

sąlygose vokiečiai mėginsią išnaudoti padėtį tarp Rytų ir Vakarų ir gal būt sueis į laikinę sąjungą su Sovietais, nes Sovietai šiuo metu esą galį daugiau vokiečiams pasiūlyti, atiduodami numatytas Lenkijos sritis: O Sovietai su vokiečiais galį jau tada dominuoti kontinente.

Buvęs JAV valstybės paskretriuis Will Claiton taip pat sutinka su šia Dulles teze. Anot jo, JAV ir jos sąjungininkai laimėjo „karą dėl Berlyno“, bet Rusija „dar... šaltąjį karą“. Berlyno reikalas esąs tik mažutis narelis kovoje tarp Rytų ir Vakarų.

Separatinė taika su Vokietija, jei...?

UP praneša, kad buvęs JAV užsienių reikalų ministeris James E. Byrnes pareiškė, jog gali būti sudaryta su Vokietija separatinė taika, jei Rusija vėl mėgintų sutrukditi Vokietijos problemas sprendimą.

Anot Byrnes, JAV pasakydama Sovietų Sąjungai, kad įvyks rusai gegužės 23 dieną Paryžiuje 4 užsienių reikalų ministerių konferencijoje užsitvers tvora, tai ši konferencija busianti paskutinė. Byrnes taip pasakė: „Mes tuojau šauksime taikos konferenciją. Mes kviesime į konferenciją tas tautas, kurios kariavo prieš Vokietiją. Mes sudarysime taikos sutarties projektą su V. Vokietijos vyriausybe, Sovietai taip pat bus pakviesti į taikos konferenciją. Ar jie atvyks ar ne, jie bus paprašyti pasirašyti tą taikos sutarties projektą.“

Ministeris pareiškė, kad susitarimas nereikią greito kariuomenės atitraukimo iš Vokietijos. Jis sako: „Jei Sovietai atsisakys taikos sutartį ratifikuoti ir laikys Rytų Vokietijoje didesnę karines pajėgas, Vakarų galybės bus priverstos laikyti V. Vokietijoje ginkluotų pajėgų tiek, kad įgyvendinti taikos sutartį ir apsaugotų naują Vokietijos respubliką nuo invazijos.“

● JAV karo meto vadas generolas Cl. Chennault pareiškė, kad JAV imtųsi pozityvios akcijos Kinijoje ir suteiktų minimalę paskola, nes tik toki būdu Kinija galėtų pakrantes apginti nuo komunistų, o vėliau kiniečių nacionalizmą atgaivinti.

Geriausią Kinijos dalis paimta tik dėl JAV pasyvumo. Jei nebūsią tuojau veikiami, visa Kinija atsidurs komunistų rankose, o paskui ir Indonezija, Malajai, Siamas, Burma ir Indonezija.

● D. Britanija pradės daryti bandymus su mirties gama spinduliais, kuriuos leis ant specialiai paskirto laivo iš dviejų milijonų plaukiojančių dozą. Su šiais spinduliais veiks tik laiva, jokios gyvybės nebus.

Tapytojo Kasiulio paroda Paryžiuje

Zinoma Paryžiaus meno galerija Raymond Duncan, kuriai vadovauja brolis garsiosios šokėjos Isadora Duncan, šiuo metu organizuoja dail. Vytauto Kasiulio parodą. Parodos iškilmingas atidarymas įvyks gegužės 12 dieną. Bus išstatyti tapybos darbai ir piešiniai. Vytautas Kasiulis, prieš

Vokietijoje (Kielyje, Hamburge, Freiburge) buvo gražiai įvertinti meno kritikos ir surado daug naujų lietuvių kultūros draugų. Vytautas Kasiulis yra kartu ir stiprus tapytojas ir ypatingai pajėgus piešėjas. Paskutiniaisiais laikais yra labai įdomiai iliustravęs du eilėraščių rinkinius: Hėnriko Radausko „Strėlę danguje“ ir latvių poetės Ilonos Leimanės „Ugnies paukštį“. Parodos proga galerija Raymond Duncan išleisdžia katalogą su Aleksio Rannito įžanga apie dailininko kūrybą.

Vytautas KASIULIS: Viršelio iliustracija A. Rannito knygai „Kūrsurvas“; tušas, 1946

Šiuo laiku dailininkas dalyvauja su savo kūriniams Salon des Indépendants (Nepriklausomųjų Salonų) parodoje.

Reikia tikėtis, kad Vytauto Kasiulio menas bus tinkamai prancūzų kritikos ir Paryžiaus meniškujų sluogsnių įvertintas.

metus apsigyvenęs Paryžiuje, šiuo pasirodymu oficialiai išėina į pasaulinės meno sostinės artistiškojo gyvenimo areną. Ši paroda lietuvių dailės gyvenime yra reikšmingas, dėmesio vertas žygis.

Atskirų liet. dailininkų parodų Paryžiuje Vytautas Kasiulis yra be abejonės gambiausias jaunosios kartos lietuvių tapytojas. Jo didelė paroda 1943 m. Vytauto Didžiojo Muzėjuje Kaune (dar prieš tai jam buvo paskirta pirmą premija už tapybą), o taip pat jo pasirodymai tremty —

D. Britanijos saugumo kritika

Kap. B. H. Liddell Hart, žinomiausias britų karo strategijos kritikas, pastaruoju metu įdėjo „Picture Post“, kuris turi per milijoną skaitytojų, labai aštrų straipsnį, atšiauriai kritikuojantį D. Britanijos karinį saugumą. Nors Žemieji rūmai priėmė ateinančioms metams karinį biudžetą 747 mil. sv. sterlingų, kaip jis tvirtina, tačiau tas biudžetas yra tiesiog lėšų eikvojimas nereikalingiems dalykams, o Anglija, turėdama 800.000 vyrų po ginklu, yra silpnesnė, kaip 1939 m., kai turėjo 450.000. Pusę ano skaičiaus sudaro conscrits, t. y. trumpai apmokyti ir moderniškam karui neparuošti kariai. Net ir nuolatiniai kariai-reguljars neturi specialaus paruošimo. Didžiausia britų milicinės sistemos yda — nepaprastai didelės išlaidos kariuomenės išlaikymui, būtent: atlyginimas, išlaidos, kelpiniais ir t. t.

Stabtelėjęs ties karo biudžetu, nurodo, kad minėtas karo biudžetas panaudojamas didelėms algoms mokėti. Tai ypač ryšku aviacijoje. Sausumos kariuomenės ir aviacijos apginklavimas nesąs užtektinas. Vienintelis karo laivynas pateisina išlaidas, nes jo biudžete numatytų sumų 50% skiriama apsiginklavimui. Tačiau ir čia randa kai kurių rimtų pastabų: ateityje reikia remtis ne tiek dideliais linijiniais laivais, bet povandeniniais. Jūrų karo ministerijos biudžetas turėtų būti apkarpytas, kad sustiprintus orinį karo laivyną.

Liddell Hart ilgame straipsnyje, kuris brituose sukėlė audrą ir tapo dienos sensacija, vispasiškai, iškritikavęs, siūlo visą karinį pajėgumą

sutelkti keliose srityse, bet ne drąskytis visur po truputį. Atlikęs tą atšiauriai kritiką, jis daro išvadas. Jo pirmoji išvada: karinė prievolė laikytina visai nepavykusi, todėl reikia ją visai palaidoti. Kariuomenė turi būti mažiau apmokama. Kariuomenė turinti būti perorganizuota, kad ji pasižymėtų ne dideliais skaičiais, bet gera organizacija ir mažu dalinių taiklumu. D. Britanija negali dabar išlaikyti didelių junginių bombonešių, todėl toji našta turi būti užkrauta JAV. Vieton bombonešių britai turi vyrauti gynyboje turėdami pirmaeilius naikintuvus. Didieji karo laivai turi būti pakeisti mažesniais, kurių uždavinys — apsaugoti kraštą nuo povandeninių laivų. Galop turės būti palaidotas ligšiolinis trijų karo ministerijų: sausumos, jūrų ir oro tarpusavis lenktyniavi-

mas. D. Britanija dabar reikalinga vieno generalinio štabo, kuris taikos metu savo nuožūra skirstytų karo kreditus įvairioms sritims ir karo metu kietoje rankoje laikytų visą vadovybę.

Toji kritika britų įvairiai vertinama. „Vieni yra nuomonės, kad autorius gali tik savo krašto gyventojus vedžioti už nosies turėdamas tam tikrus vidaus politikos sumetimus. Užsienio specialistų, deja, jis negalėjęs apgauti. Kiti, kurie tikėjo vyriausybės tvirtinimui: mes turime tvirtą kariuomenę, didelį karinį biudžetą, dabar gerokai nuvilti. Dėl to skaitytojų neturi pagrindo netikėti autoriui, kuris šaukiančiai ir labai temperamentingai įspėja D. Britaniją. Gal būt, tas įspėjimas yra reikalingas, kaip 1939 m., kai karas lipo ant kulnų. G. Rymantas

Kaip svetimieji mato Ameriką

(Iš Readers Digest)

— Du Šveicarijos dantistai pasiūlymą po J.A. Valstybes šitaip savo išpužius išreiškia: „Kiekvienas dalykas veikia automatiškai. Automatinės mašinos spirgina jums duoną, plia jums švelnius gerimus, pakelčia jūsų fonografo plokšteles. Jūsų alus beveik atšaldytas. Jūsų mėsa, daržovės ir pienas užšaldyti. Viskas yra atšaldyti, net ir jūsų jauna ponija.“

— Grupė užs. studentų, kuriuos aš mokiau, diskutavo apie tekius dalykus, kuriuos jie norėjo matyti ir

padaryti būdami Amerikoje. Kad atėjo ellė jaunai studentei iš Prancūzijos pasakyti, ji pareiškė: „Visada aš norėjau vykti į Texas, surasti koubojų ir nujoti su juo į kalnus ant jaučio.“

— Neaukštas Sovietų pareigūnas, kuris kelis mėnesius važinėjo po JAV atlikdamas savo pareigas, buvo paprašytas pareikšti savo išpužius. Jis taip pasakė: „Kai kurie dalykai tikrai yra puikūs, bet kitais atvejais aš esu nusivylęs. Pavyzdžiui, miestai neturi higienos įrengimų. Dabar Sovietų Sąjungoje jūs galite rasti nuotellnimo viešas stotis kiekvienoje didesneje geležinkelio stotyje. Čia gi Amerikoje aš niekur nemačiau jų.“

Įvairios žinios

- JAV valstybės departamentas leidžia Ispanijai tiesiogiai kalbėtis su Exporo — Importo banku dėl vyriausybės paskolos. Iš Ispanijos atvykęs vyriausybės atstovas į Washingtoną.
- Japonams sukriščiūninti, pasakė generolas Mac Arthuras, reikalinga 30.000.000 biblijų.

● V. Kravčenko išvyko atgal į Ameriką, kur jis noris užbaigti antrąją savo knygą. Jos pavadinimo nepasakęs, bet pažymėjęs, jog ji būsianti panašaus charakterio. (UP)

● Sovietų Sąjunga išleido knygą, kurioje kaltinamos Vakarų valstybės dėl nepasisekimo įvesti Berlyne vienos valiutos. Tai pirmas skambutis į Paržiaus konferencijos pasisekimą.

● Vakarų Vokietijos ekonominio sektoriaus vadai puola Vakarų sąjungininkus už tai, kad jie išmontuoja įmones, kurios esą reikalingos Europai atkurti. Vokietų pilno imonių išmontavimas mirtinai pažeidžia Vokietiją, sako dr. Puender, vyr. ūkio viršininkas abiejose zonos. Jis siūlo laikinai tas įmones uždaryti, bet nelšmontuoti. Sąjungininkai paskutiniu metu sutarė 159 fabrikus nelšmontuoti, nors jie buvo numatyti reparacijoms.

● Graikijos komunistai sukilėliai iš naujo pasiūlė taiką Graikijoje. Jei esanti taika Berlyne, kodėl jos negali būti Graikijoje? — pasakė „sukilelių vyriausybės“ ministeris.

● Škotijos savivaldybinuose rinkimuose darbičiai smarkiai pralaimėjo ir nukrypo į dešinę. Darbičiai neteko 71 vietos ir gavo naujų 25.

● Iš Washingtono pranešama, kad bus imtasi akcijos prieš Vengriją, Bulgariją ir Rumuniją dėl žmogaus teisių klauzulės, kuri buvo numatyta 1945 m. taikos sutartyje, pažeidimo.

● Bolševikinis kompozitorius D. Sostakovič sukomponeavo naują dainą, pavadinimą „Talkos daina“. „Pravda“ rašo, kad tai būsianti tarptautinės demokratijos himnas.

● Britų radijo bendrovė (BBC) pranešė, kad jų radijo transliacijas, skirtas Sovietų Sąjungai, Sovietai visai užkirte. Tas pats padaryta ir su transliacijomis iš Amerikos.

● Belgijos karalius Leopoldas III pareiškė atsisakius, kad jis nori sugrįžti į sostą. Jis savo laiške, rašytame savo broliui Charlui, kuris yra regentu, rašė: „Aš esu ištikimas, jog tu sutiksi su mano pažiūromis, kad atėjęs laikas konstitucinei tvarkai atstatyti“. Tas reikštų regentavimo galą ir karaliaus sugrįžimą į sostą.

● Rumunijoje oficialiai paskelbta, kad čia suaugusių žmogumi bus laikomas kiekvienas sukakęs 18 metų, bet ne 21 m., kaip tai buvo anksčiau. (Matyt, kad tuo būdu komunistai nori patraukti jaunimą savo pusėn).

● JAV senatas priėmė įstatymą, kuriu federalinė valdžia suteikia 300.000.000 dolerių švietimo reikalam. Daugiausia tos lėšos bus duodamos neturingoms pietinių sričių valstijoms, kad pakeltų mokyklų būklę. Kiekviena valstija gaus kasmet po 5 dolerius kiekvienam vaikui nuo 5 iki 17 metų amžiaus.

● Missisipi valstija gaus beveik po 30 dolerių vienam vaikui, kai Rytų ir Šiaurės valstijos gaus tik po 5 dolerius vaikui. (UP)

● Bulgarija siūš savo klaunus į Sovietų Sąjungą mokytis apie tai, kaip „socialistinę dvasią“ galima pritaikyti Bulgarijos cirkuose, paskelbė Bulgarijos komunistų partijos laikraštis „Rabotničesko Delo“.

● Maršalas Timošenko, karo herojus, vėl iškilo Minske. Dabar jis vadovauja Baltgudijos karinei sričiai, kurią įeina Minskas, Vitebskas ir nūsitėja iki Lenkijos sienų. (UP)

● Australija pasiūlė Amerikai sujungti gynybos reikalus į bendrą gynybos programą.

● Danijos vyriausybė pareiškė notoje Sovietams, kad Danija nesutinka su Sovietų pažiūromis dėl Atlanto pakto.

● UP pranešimu, Amerikos Balsas ir Londono BBC bendromis jėgomis daro visas pastangas, kad jų transliacijas išgirstų rusų radijo klausytojai, nežūrint Sovietų trukdymų. BBO ir AV panaudos 61 siųstuvą du kartus per dieną, kad prisiveržtų pro rusų trukdymus ir pasiektų Sovietų piliečius.

● Rumunijos vyriausybė paprašė britų vyriausybę uždaryti du savo konsulatų Transilvanijoje ir Konstancoje, prie Juodųjų jūrų. Mat, šie abu konsulatai kaip tik yra draudžiamose zonoje.

● JAV Fordo įmonėse, Detroito srstireikavo 65.000 darbininkų. Tai anšras toks istorinis didelis streikas.

● Italijoje, Turine dalyvavo apie 200.000 žmonių per laidotuves žuvusių 18 sportininkų ir kitų (viso 31 auka) lėktuvo katastrofoje.

● Maskvos radijo pranešė, kad Markoni neišradęs radijo. Jis šį išradimą pavogęs iš Rusijos. Jau 1895 m. gegužės 7 d. Aleksandras Popov pasiūliui pademonstravęs radijo priimtuvą. Po vienu metu, 1896 m., kaip Maskvos radijo pranešė, birželio mėn. Italijos Markoni įteikęs bevielio telegrafo patentą, kurį neva jis išradęs. (UP)

● Albanija ir Maskva puola Jugoslaviją. Albanija nusiskundžia, kad Jugoslavijos lėktuvai pažeidžia jų teritoriją. Maskvos radijas kaltina Tito už bendradarbiavimą su Vakarais, kad galėtų kariauti prieš Rusiją. (UP)

Teisingi faktai, bet neteisingos išvados

(Pradžia 2 pusl.)

krinti, kada mūsų spaudoj pradėta vartoti dvasiškį. Spėju, kad bent 19 a. antrojo pusej jis jau buvo žinomas. Būčiau dėkingas, jei kas man jo tikslesnes metrikas nurodytų. Bet šis faktas šiam ginčui yra antraeilės reikšmės. Svarbiausia yra tai, kad Jablonskis, kaip dabar matom, nepagrįstai smerkė dvasiškį ir be reikalo kalė dvasininką. Arba kurtis dvasininką buvo toks pat reikalas, koks šiandie reikalas yra kurtis pvz. kokį skristuvą, skraidūną šalia jau turimų naujadarų lėktuvus ir lakūnas.

Įdomi ir labai pamokanti yra ir dvasišio rehabilitacijos istorija. Vos po 20 metų (po Jablonskio mirties) dvasiškis liko galutinai Pr. Skardžiaus išteisintas ir rehabilituotas. Per ilgai vargšui dvasiškiui teko kentėti panieką. Per lėtai kalbininkų tribunolas sprendžia pasmerktųjų bylas, na, bet geriau kad ir per vėlai, negu niekad. Charakteringa, kad tas išteisinimas įvyko ne iš karto, bet palaipsniui, tam tikrais laikotarpiais. Lygiai po 10 metų, Jabl. mirus, „Kalbos Patarėjas“ (1939) pripažino, kad dvasiškis „gerai sudarytas, taisyklingas“ (6 psl.), bet dvasininkas esąs geresnis ar įprastesnis. Praėjo dar lygiai 10 metų, ir Pr. Sk. tvirtina, kad „juodu abu yra labu tokiu... ir dėlto abu lygiai vartotini“. Belieka palaukti dar 10 metų, gal tada dvasiškiui bus galutinai atsisteista už ilgas nuoskaudas ir bus leista jam eiti garbingai senas savo pareigas, kurias norėjo paveržti iš apsirikimo ar nesupratimo gimęs jo konkurentas.

Pagaliau ir praktiniu atžvilgiu dvasiškis turi pirmenybę, nes jis plačiau žinomas ir vartojamas. Prieš šį karą tai kone kiekvienas knygos recenzentas, recenzuodamas kalbos atžvilgiu, turėdavo progos pasibarti, kad neatprantama nuo dvasišio. Dvasininką iki šiol vartojo kalbininkai, kai kurie mokytojai ir vienas kitas žurnalistas. Kai paklaustau stovyklos senesnių žmonių, kas tai yra dvasininkas, tai nė vienas nežinojo, bet kas yra dvasiškis, visiems buvo aišku.

Pabaigai noriu pacituoti visai gerą Pr. Sk. patariną, kurį jis duoda paskutiniu savo atsakymo sakiniu: „palkime geriau laikui nuspresti, kuris iš tų dviejų terminų yra tikrai geresnis“. Puiku. Bet jeigu leidžiama laikui, t. y. terminų vartotojams, nuspresti, pasirinkti, kuris jiems geriau patinka, tai kodėl draudžiama Viktorui Gaiiliui tokį pasirinkimą padaryti? Ir kai jis savo grynai praktiniame žodyne pasirinko daug seniau žinomą ir plačiau vartojamą dvasiškį, kodėl prikišama, kad tai yra „kraštutinybė“ ir kad tai „nėra geras dalykas“? Ar Pr. Sk. ims barti ir kiekvieną kitą knygos autorių ar laikraščio redaktorių, kuris drįs tik vieną šiu terminų tevertoti?

L. Dambriūnas

PAMINĖTA MOTINOS DIENA SELIGENSTADTE

S. m. gegužės 1 d. Seligenstadto lietuvių stovyklos salėje buvo suaruotas Motinos Dienos minėjimas ir įteiktos daugiausiai vaikų turinčioms motinoms dovanėlės. Tai diena pritaikintą paskaitą skaitė J. Remeikis, o vaikų darželio, pradžios mokyklos ir gimnazijos mokiniai pasakė tai dienai pritaikintų gražių eilėraščių, paskaitė savo kūrinių. Užbaigai T. Prižgintienė padainavo porą dainelių. Minėjimą vedė ir įžangos žodį tarė mkt. Ignas Serapinas. S-tis

● Vengrijos vyriausybė kaltina Jugoslaviją už „nužudymą“ dviejų vengrų pasienio sargybinių ir reikalau kompensacijos užmuštųjų šeimoms.

Redakcija straipsnius taisy bei trumpina savo nuožūra ir nesunaudotų rankraščių nesaugo. ● Už skelbimų turinį redakcija neatsako. ● Užuojautos, sveikinimai ir skelbimai bei pranešimai iki 10 petito eilučių — 5.- DM. toliau už kiekvieną eilutę po 50 pf. ● Paleškojimo skelbimai privalo būti apmokėti už kiekvieną paleškumą asmenį po 1.- DM. ● Už skelbimus ir paleškojimus pinigai siūsti kartu su tekstu. ● Platintojai už surinktą prenumeratą ir parduotus paskirus numerius gauna 10% nuolaidos. Laikraščio grąžinimai vengtini. ● Prenumeratos mokėtis su pašto ir ekspedcijos išlaidomis vienam mėnesiui 3.- DM, užsienyje 4.- DM. Paskiro Nr. kaina 0,40 DM.

Printer: Verlagsanstalt Manz, Dillingen/Donau. — Population to be served: 20.000.

MUSŲ KELIAS

Išėina trečiadieniais ir šeštadieniais
Dillingen a. d. Donau, Kapuzinerstr. 16
Vyr. Redaktorius Al. Laikūnas
Redaktorius A. Musteikis
Lithuanian Newspaper „OUR WAY“, Semi-Weekly. Authorized by EUCOM HQ, Civil Affairs Division. Authorization No. UNDP 208, Circulation 4000.

MŪSU KELIAS

LIETUVIŲ LAIKRASTIS

Susirūpino gyvybiniu reikalu

KULTŪROS INSTITUTAS IEŠKO PRIEMONIŲ LIETUVIŠKUMUI PALAIKYTI

Lietuvių Kultūros Institutas, vadovaujamas kun. P. M. Juro, šiomis dienomis JAV lietuvių spaudoje paskelbė anketą, kurioje ieškoma atsakymų lietuviškumui palaikymui. Toje anketoje yra šie klausimai:

1. Kokioje būklėje, Tamstos nuomone, yra JAV lietuvių tautinė sąmonė ir lietuvių kalbos vartojimas? Geroj, blogoj atitaisomaj, blogoj neatitaisimaj ir t.t.
2. Kas turi imtis tos būklės gerinimo ir kaip?
3. Koks vaidmuo šiame darbe atitektų seniau čia gyvenantiems lietuviams?
4. Koks vaidmuo šiame darbe atitektų naujai atvykusiems lietuviams tremtiniams?
5. Kitos tuo reikalu pastabos ir pasiūlymai.

Anketą prašoma galimai greičiau grąžinti šiuo adresu: P. M. Juras, 94 Bradford Str., Lawrence, Mass.

Mes manome, kad JAV lietuvių gyvenimą gerai išstudijavusieji arba anksčiau joje gyvenę taip pat turėtų šia anketa susidomėti ir savo sugestijas siūlyti. Reikalas gyvybinis. Mes visi skaitome, kad Amerikoje yra apie milijonus mūsų tautiečių, bet visi matome, kad lietuvių tautiniam veikimui dalyvauja tik nežymiai dalis o jaunimo jau visi pasigenda. Reikia ieškoti rimtų priemonių ir dėti visas pastangas, kad lietuviškumo klausimas JAV būtų prideramai aukštesniam pastatytas. Vyksta tūkstančiai naujų jėgų ir jų didžiausioji pareiga būtų įsijungti į kovą dėl Lietuvos laisvės ir lietuviškumo išlaikymo.

SUSIRGO BALF PIRMININKAS KUN. KONČIUS

„Dirva“ praneša, kad BALFo pirmininkas kun. Končius, dalyvaudamas Federalinės DP komisijos konvencijoje, Chicagoje, sunegalavo ir jo sveikata buvo tiriama šv. Kryžiaus

Sviridov vietoj Kurasovo

UP iš Vienos praneša, kad gen. leit. Sviridov pakeitė generolą Kurasovą, vyriausią vadą Austrijoje. Gen. Sviridov iki šiol buvo Vengrijoje vyriausiu vadu ir vaidino svarbų vaidmenį, sudarant komunistinę vyriausybę. Anksčiau jis buvo Vorosilovo pavaduotojas. Nurodoma, kad gen. Sviridov esąs politiniu ir taktiniu karininku.

Kurasov dirbo Austrijoje 2 metus. Jis pakeitė marš. J. Konievą. Į generolas pakeltas prieš 2 mėnesius. Vakariečiai Kurasovą laikė mandagiu ir malonu vyru, kuris savo pareigose buvo nepalankiamas. Esant jam Austrijoje buvo labai maža trintis tarp Sąjungininkų, bet dėl Sovietų veto nieko ir nebuvo padaryta.

Maskvą „jaudina“ DP vargai

Maskvos radijas kreipėsi į JAV, D. Britaniją ir Prancūziją, reikalaujamas pildyti repatriacijos reikalu susitarimą su Sovietų Sąjunga. Radijo komentatorius pareiškė, kad anglų, amerikiečių ir prancūzų kariniai vadai Vokietijoje ir Austrijoje sąmoningai sulaužė susitarimą. Anot Maskvos, esą 400.000 Sovietų pillečių, kurie svetimuose kraštuose kenčia bada ir vargą.

DP nugabenti į Britaniją ir kitus kraštus dirba ir gyvena skurdų gyvenimu, kuris esąs negeresnis, negu DP stovyklose Europoje.

Paskutinis DP iš Vokietijos išvyks dar šį rudenį

PARIEŠKĖ BUVĘS UNRRA VIRŠININKAS LEHMAN

Buvęs New Yorko gubernatorius ir UNRRA šefas Lehman pareiškė spaudos konferencijoje, kad žydų DP problema Vokietijoje taps istorija dar šiu metų pabaigoje.

Lehman vyks į Izraelį kartu su 1000 žydų DP, kur jie ras naują tėvynę.

P. Lehman išreiškė didelį pasitenkinimą dėl gen. Clay bendradar-

igoninėje. Padarius širdies kardiogramą, rasti nemaži defektai. Gydytojų patarimas kun. Končius dvi mėnesiams pasitraukė iš visuomeninio darbo ir išvyko atostogų.

AR BUS ĮVESTAS PRIVALOMAS SVEIKATOS DRAUDIMAS?

Kaip žinome, Prezidentas Trumanas yra įnešęs projektą, pagal kurį JAV turi būti įvestas privalomas sveikatos draudimas. Einant tuo projektu, medicinos pagalba būtų nemokama beveik visiems JAV gyventojams: dirbantiems ir jų šeimoms. Būtų gaunamas gydytojų patarnavimas, vaistai, ligoninė iki 60 dienų, priežiūra namuose, dantų gydymas, girdėjimo pagalbiniai įtaisymai, akiniai ir t.t. Kiekvienas turėtų mokėti

1,5% naujų mokesčių nuo savo uždarbio ir tiek pat turėtų mokėti darbdavys. Kas verčiasi savarankiškai, turėtų mokėti 3%. Mokestis palieštų uždarbius tik ligi 4.800 dolerių per metus.

Sis projektas JAV angliškoje ir įvairių tautybių spaudoje kelia nemažus ginčus. Savaimė suprantama, kad vergingesnėji sluogsniai ir naujai į JAV vykstantieji to projekto priėmimo laukia, nes kaip ten kas bevaizduotų, dabar JAV socialinis draudimas toli atsilikęs nuo modernių kraštų ir ligon patekusiųjų tai labai jaučia. Bet tam projektui labiausiai priešinas gydytojai, kurie projekte įžiūri nemažą jų darbo suvalstybinimą.

B. Vargas

Nuotrupos iš Tėvynės

— Kauno dramos teatro vyr. režisierius yra stalininės premijos laureatas Radzevičius. Po kompartijos suvažiavimo, kurio „nutarimam“ įvykdyti dabar organizuojami mitingai ir „savikritika“, dramos veikalu surengtose diskusijose aktyviai reikėsi pats režisierius, art. Gopaitis, muzikai Paulauskas ir Karnavičius, o taip pat „savikritiškai“ pasisakė apie savo darbą dailininkas Ušinskas“ (Tiesa, 49, 3, 23).

— Politinių ir mokslinių žinių sklaidimo draugijoj yra 265 narių, pirmininkas prof. J. Matulis. Po kompartijos suvažiavimo draugijos diskusijose aktyviai dalyvavo Vilniaus un-to rektorius Bučas, dėstytojai Korsakas, Mažylis, Bieliukas, Zemaitis, Vazalinskas, Rotomskis, Kuzminskas, Skeivys. „Griežto pasmerkimo vertas tas faktas, kad 47% draugijos narių visiškai nusišalinė nuo paskaitų skaitymo ir tik 35% narių įvykdė draugijos nariams nustatytą minimumą“. Tokie priešakiniai veikėjai buvo J. Žiugžda, Slavėnas, Matulis, Girdzijauskas, Sarmaitis, Potomskis, A. Jurgaitis, J. Mickevičius ir V. Kostelnickis. (Tiesa 1949, 3, 23.)

— Literatūros kritikus, „kurie literatūros ir meno veikalus vertina apolitiškai, niekindami rašytojų patriotines pastangas iš buržuazinių ar pusiau buržuazinių pozicijų toliau smerkia „Tiesa“, pratęsdama suvažiavimo nutarimus. Tai priešo darbas. „Vertinti kūrinius reikia... atsižvelgiant į visuomeninį to ar kito literatūrinio kūrinio poveikį, į jo vietą Tarybų Lietuvos darbo žmonių kovoje dėl savo gražnesnės ateities, dėl pilnutinės komunizmo pergalės“. Kritiko uždaviniai: „kovoti prieš buržuazines ideologijas liekanas, prieš kiekvieną mėginimą prašmugeliuoti nacionalistinius nuodus, su meile ir

rūpestingai ugdyti ir ginti patriotinę literatūrą“. (Tiesa 1949, 3, 3.)

— Didžiausi rašytojai Lietuvoje. Tiesa 49, 3, 3. mini geriausius lietuvių tarybinius rašytojus: Tilvytis su „Usnyne“, kuri „vaizduoja darbo valstiečių kovą prieš buožinius išnaudotojus“, Baltusis su „Gieda gaideliai“, Guzevičius su romanu „Kalvio Ignoto teisybė“, J. Dovydaitis su „Po audros“ ir V. Valsiūnienė su eilėraščių rinkiniu „Iš širdies“. Jau naujų — Jonynas, Avyžius, Sluckis, Grybas.

— Spaudos artimiausi uždaviniai: „Kolektyvinių ūkių statybos klausimai dabar turi užimti centrinę vietą kiekviename laikraštyje“. (Tiesa, 1949, 3, 24.)

— Miškų ūkio ministeris yra Alg. Matulionis, pavaduotojas Guginas. Nutarta šiemet apšodinti 15.000 ha ploto, arba pusantro karto daugiau negu praėjusiais metais. (Tiesa 1944, 3, 22.)

— Atpigintos kainos nuo kovo 1 d. Dėl to naujas sąjūdis — ruošti padėkos mitingus ir telegramas.

— Kolektyvinių ūkių kovo pradžio jau buvo 1130 ir apie 750 individualių grupių. Šiaulių ap. yra 136, t. y. 40 o/o visų valstiečių ūkių; kolektyviai dirba visi lygumų, baigiami sukolektyvinti Staciūnų ir Meškuičių v. Joniškių ap. 114, arba 30 o/o, Mažeikių 62. (Tiesa 49, 3, 20 ir 3, 26.)

— Kauno universitetinis personalas įjungtas tarkininkauti ūkiui ir pramonė. Daugiausia pasidarbavę fabrikam ar gaminių techninei ekspertizai minimi cheminės technologijos fakulteto dėstytojas P. Guzevičius, mechanikos fak. dėstytojas L. Kumpikas, statybos fak. dėstytojas K. Vasiliauskas, elektrotechnikos fak. J. Zdanys, architektūros fak. Sešelis.

— LTSR dailininkų 5-ga paskelbė konkursą temom: „Liaudies seimas 1940 metais skelbia tarybų valdžią“, „Liaudies seimo delegacija Kremliuje 1940 m. rugpjūčio mėn. 3 d.“ ir „Pirmasis Tarybų Lietuvos kolektyvinių ūkių suvažiavimas“ (tapyba), „Keturi komunarai“ (skulptūra), „Kolektyvinių ūkių kūrimasis Tarybų Lietuvoje“ (grafika). Tiesa 1949, 3, 10.

Šūvis į Torecą ir Stalingą 20 frankų

DVI PRIEŠINGOS JĖGOS PARYŽIUJE

Gegužės pirmąją Paryžiuje buvo suorganizuota dvi priešingos demonstracijos — gaulistų ir komunistų.

Generolo de Gaulle sąjūdis (RPF) suorganizavo darbo, jaunimo ir sporto minėjimą, kurį socialistų partija pavadino gaulistų partijos

10.153 DP Į JAV DAR ŠĮ MĖNESĮ

IRO paskelbė, kad šį mėnesį iš Europos bus išvežta į JAV 10.153 DP. Jie visi išvyks iš Bremerhaven uosto su 12 laivų. Septyni laivai eis į New Yorko uostą, 4 — Bostoną ir vienas — į New Orleansą. Su nuvykusiais bus jau 33.429 DP atvykę į Ameriką. (UP)

Reikia karo vengti, bet ir jam pasiruošti

Buvęs JAV aviacijos karininkas gen. leit. James Doolittle pareiškė, kad JAV valstybės turinčios mėginti išvengti karo su Rusija, bet kartu turi būti pasiruošusios numesti atomines bombas ant Sovietų miestų „pirmoje agresijos stadijoje“.

Gen. Doolittle, kuris prieš 7 metus pirmasis padarė oro puolimą ant Tokijo, nurodė, kad karo galima išvengti su Sovietų Sąjunga artimoje ateityje, jei Amerika pasilikis stipri ir bus paruoštyje. Nuolatinė taika tegalima išlaikyti tik kombinuojant Amerikos karinę galią, faktinį ir tarptautinį auklėjimą ir pasaulinio masto dvasinių galių atgaivinimą.

P. Doolittle pareiškė, kad jis esąs įsitikinęs, jog taika galima išlaikyti, nežiūrint, kad Kremliaus vyrai yra „dikti“ ir kad jie planuoja pagrobti pasaulį intrigomis, sąmyšiu, infiltracija, revoliucija ir, jei reikalinga, kiek tai jie yra pajėgūs — ginkluota jėga.

Jo įspėjimu, Amerika ir toliau turinti pirmauti atomines energijos srityje, aviacijoje ir technikos laimėjimuose. Yra faktas, kad tik Amerika viena turi atominę bombą ir priemones ją nunešti su užtikrintu

tikslumu į kiekvieną žemės paviršiaus vietą ir kad tik tas sulaiko Sovietų suplanuotą agresiją.

„Mes turime būti pasiruošę fiziniškai, dvasiniškai ir morališkai numesti atomines bombas ant Sovietų pramonės centrų pačiu pirmuoju agresijos pasireiškimu. Jai turi būti duota suprasti, kad mes taip padarysime ir kad mūsų žmonės turi būti sąlyguojami su šios rūšies santykių tipu — pasakė generolas. (NYHT/m)

AUSTRIJOJE IŠKYLĄ DEŠINIOS PARTIJOS

Viskas vyksta pamažu, bet nuo pirmąsio politinio susiskaldymo labai nenutolsta. Kalbama jau, kad Austrijoje išeis viešumon dešiniosios politinės partijos, kurios sieks pangermanistinės tendencijos, jei tik Sąjungininkai nepasipriešintų. Dabar Austrijoje tėra tik trys partijos — pillečių (konservatorių), socialistų ir komunistų partija.

Laukiama, kad Sovietai remsią naujų partijų atsiradimą, nes tuo būdu galės susilpninti esamą vyriausybės koaliciją.

AMERIKIETIS APKŪLĖ 7 RUSŲ KARININKUS

UP praneša iš Vienos, kad JAV karys, išėjęs iš karinės ligoninės, lėjo į Imperial viešbutį ir užpuolė rusų karininkus. Jis norėjęs nufotografuoti juos, bet jie pasipriešinę. Sovietų karininkai norėję sulaukyti, bet amerikietis su kėde rankoje vaikė juos po viešbučio koridorių. Jis priėmęs 7 karininkus, kurių tarpe ir 2 pulkininkus. Du buvę smarkiai sukilę. Paskui, pakvietus tarptautinius patrulius ir 12 JAV karo policijos vyrų, amerikietis buvo sugautas ir patalpintas psichiatrinėje ligoninėje, kur anksčiau buvo.

D.BRITANIJĄ NENORI ISPANIJOS TALKOS

Pranešama iš Londono, kad darbiečių vyriausybės politika Ispanijos atžvilgiu yra priešinga daugeliui kitų kraštų.

Užsienių reikalų pasekretoris Mayhew parlamente pareiškė, kad 1) D.Britanija neketina remti bet kokią judėjimo ambasadorių postams Ispanijoje vėl atnaujinti ar Ispaniją įtraukti į kai kurias J.Tautų organizacijas. 2) D.Britanija „priešinsis“ Ispanijos Franco įtraukti į J.Tautas, į Atlanto paktą, į Europos tarybą ar į ekonominį bendradarbiavimą Europoje.

TITO SKELBIA PASAULIUI:

Jugoslaviai gins savo žemę ir laisvę

Maršalas Tito paskelbė pasauliui, kad Jugoslavijos tauta yra apsisprendusi saugoti savo krašto nepriklausomybę ir teritorinį integralumą. International News Service užklauso, buvo atsakyta, kad Makedonijos gyventojai nenori jokių atsiskyrimų nuo Jugoslavijos. Komunistų inspiuojamas Makedonijos atsiskyrimas kaip tik buvo nukreiptas prieš marš. Tito. Į užduotus INS atstovo 9 klausimus, marš. Tito atsakė tik į tris.

UP pranešimu, Jugoslavija jau daranti žygį, kaip gauti paskolą iš Amerikos. Jugoslavijos ambasadorius Washingtono netrukus paprašys paskolinti lėšų užplanuotai Jugoslavijos pramonėi atstatyti. Ar Amerika duos paskolą, dar yra klausimas, nors tendencija yra palanki.

● Tomas Mann, 74 metų amžiaus, vokiečių kilmės, rašytojas, Nobelio premijos laureatas, gavo „Medal of Merit“ ir 1000 dolerių dovanų.

● Prancūzijos žinių agentūra praneša, kad mirė garsus Maurice Maeterlinckas, Belgijos dramaturgas, poetas, Nobelio premijos laureatas. Rašytojas sulaukė 87 m. amžiaus.

● Rusija paskelbė, kad 20 milijardų rublių paskola, kuri buvo paskelbta prieš tris dienas, jau esanti išpirkta ir net pritrūkę. Jau esą surinkta 21,5 milijardų rublių, pranešė finansų ministras. (Lietuvoje, reik manyti ir Rusijoje, vidaus paskola išperkama atskaitymu iš algos ir todėl jos išpirkimas įvyksta labai greit, nes valdžia neklausia ar tu nori pirkti lakštus ar ne, red.)

DVI PRIEŠINGOS JĖGOS PARYŽIUJE

naujuoju fašizmo pasireiškimu, norėdami pasireikšti revoliucinę dieną. Generolas de Gaulle kalbėjo daugiau negu 100.000 žmonių miniai. Jis įspėjo Prancūziją, jog jei gresias pavojus tiek iš komunistų, tiek iš Sovietų Sąjungos ir kaltino esamą vyriausybę, kuri nepajėgianti kovoti su tąja grėsme.

Gaulistų demonstracija buvusi daugiau panaši į gegužinę, kur buvo pakankamai įvairiausių pramogų. Už 20 frankų galima buvo iššauti 5 šūvius į Torecą ir Sovietų premjero Stalino karikatūras.

De Gaulle nurodė, jog separatistai (komunistai) turi būti „likviduoti bet kuria kaina“.

Sąjūdžio kalbėtojas nurodė, kad dabartinė netiesioginė rinkimų sistema ir viešas balsavimas esąs nedemokratinis, nelegalus ir veda prie vienos grupės kontrolės. Ministeris pirmininkas H. Queulle galėtų baigti su komunistų kontrole profesinių sąjungų įstatymu keliu, bet tai nedrįstama padaryti tik todėl, kad bijomasi išprovokuoti generalinį streiką.

ĮSIDĖMĖKIME: GEGUŽĖS 17 D.

15 VAL. STUTTGARTO RADIJASI

Prieš išvykstant „Ciurlonio“ Ansbliui į užjūrį, Stuttgarto radijas š. m. gegužės 17 d. 15 val. transliuoja dar vieną jo lietuviškų dainų koncertą.